

Aanvullend natuuronderzoek 't Febriek Zuid II

Aanvulling op het verkennend natuuronderzoek
wegens voorkomen das

Verantwoording

Titel: Aanvullend natuuronderzoek 't Febriek Zuid II
Onderwerp: Aanvulling op het verkennend natuuronderzoek wegens voorkomen das
Projectnummer: 51005668
Klant: Gemeente Dalfsen
Referentienummer: NL21-648800269-12211
Versie: C1

Datum: 09-12-2021

Auteur: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]

Gecontroleerd door: [REDACTED]
Paraaf gecontroleerd: [REDACTED]

Goedgekeurd door: [REDACTED]
Paraaf goedgekeurd: [REDACTED]

Inhoudsopgave

Verantwoording.....	2
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Ontwerp / activiteiten	5
2 De das	7
2.1 Inventarisatie	7
2.2 Effectbepaling.....	9
2.3 Mitigerende maatregelen.....	10
3 Conclusie.....	11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor de realisatie van een nieuw industrieterrein ten zuiden van Lemelerveld is in augustus 2021 een natuuronderzoek (bureaustudie) uitgevoerd door Sweco (Sweco, 2021). Het plangebied heeft de naam 't Febriek Zuid II meegekregen en ligt volledig in agrarisch grasland grenzend aan het bestaande industrieterrein van Lemelerveld. Een gebiedsbeschrijving is weergegeven in het uitgevoerde natuuronderzoek. Vanuit het bureauonderzoek (zonder veldbezoek) kwamen geen waarnemingen naar voren van beschermde soorten in of direct nabij het plangebied. Uit dit afgeronde onderzoek is dus geen aanleiding gebleken voor het aanvragen van een ontheffing of het nemen van aanvullende mitigerende maatregelen.

Tijdens een omgevingsbijeenkomst (oktober 2021) kwam echter naar voren dat er een dassenburcht aanwezig zou zijn in het bosje direct aan de zuidelijke grens van het plangebied. De locatie van dit bosje is weergegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1 Globale locatie van aanwezig bosje met dassenburcht (rood omcirkeld) ten opzichte van het plangebied (groen omkaderd).

Om het bestaande bureauonderzoek aan te vullen met het voorkomen van de das nabij het plangebied, is Sweco gevraagd dit nader te toetsen in een oplegnotitie. Voorliggende notitie beschouwd uitsluitend het voorkomen van de das en de consequenties voor het ontwerp of eventuele vervolg- onderzoek en proces.

1.2 Ontwerp / activiteiten

Het definitieve ontwerp van het beoogd aan te leggen industrieterrein laat zien dat er grenzend aan het bosje een keerlus wordt gemaakt voor vrachtwagens die het industrieterrein weer willen verlaten. In figuur 1.3 is het ontwerp weergegeven.

Figuur 1.2 Weergave ontwerp met locatie dassenburcht rood omcirkeld.

De keerlus zal voornamelijk worden gebruikt door vrachtverkeer dat verkeerd is gereden en het industrieterrein wederom wil verlaten. Op een andere plek blijkt het niet mogelijk voor vrachtwagens om te kunnen keren en is dus in het ontwerp een specifieke keerlus opgenomen. De verwachting is dat hier maximaal ca. 10 tot 15 vrachtwagens dagelijks gebruik van zullen maken. Het is niet uit te sluiten dat dit ook incidenteel in de avonden plaatsvindt, maar het zwaartepunt ligt overdag. Wel is duidelijk dat de menselijke activiteit in het gebied aanzienlijk toe zal nemen ten opzichte van de huidige situatie.

2 De das

2.1 Inventarisatie

Naar aanleiding van het signaal tijdens een gebiedsbijeenkomst (oktober, 2021) van een aanwezige dassenburcht is op 29 oktober 2021 een aanvullend veldbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Sweco. Tijdens het veldbezoek is een waarneming gedaan van een dassenburcht en diverse latrine- en foerageerplaatsen. De burcht heeft twee pijpen (holen) en is naar alle waarschijnlijkheid een bijburcht, gezien de omvang en locatie. In figuur 2.1 is de locatie van de dassenburcht globaal weergegeven en in figuur 2.3 is een foto-impressie weergegeven van de twee pijpen van de aanwezige burcht.

Figuur 2.1 Locatie aanwezige dassenburcht. De locaties van de twee pijpen zijn gemarkeerd met een rode ster.

Figuur 2.2 foto-impressie van de dassenburcht.

Tijdens het veldbezoek op 29 oktober 2021 zijn geen verse pootafdrukken aangetroffen en zijn geen resten van haar/vacht waargenomen. Wel is aan het hol te zien dat deze kortgeleden in gebruik was of nog is door de graafsporen en de verse foerageersporen.

Rondom het bosje is veel geschikt foerageergebied voor dassen aanwezig in de vorm van maisland (secundair foerageergebied) en grasland (primair foerageergebied). Het aanwezige bosje biedt voldoende beschutting nabij foerageergebied wat de plek erg geschikt maakt.

De burcht zelf bestaat uit twee pijpen en is beperkt in omvang. Gezien de beperkte omvang is het niet aannemelijk dat het hier gaat om een hoofdburcht, maar wel dat het gaat om een bijburcht die vooral wordt gebruikt als er gefoerageerd wordt op de aanwezige akkerlanden (met name mais). Tevens kunnen de aanwezige hollen gebruikt worden als vluchtpijpen.

Om een beter beeld te kunnen schetsen van het gebruik van de burcht en de dassen in de omgeving is Staatsbosbeheer geraadpleegd. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen andere dassenburchten aanwezig. De dichtstbijzijnde burchten bevinden zich in het natuurgebied te Luttenberg op ca. 4 km afstand. Het blijkt dat de wissels inmiddels niet meer recent belopen zijn (bron: 28-11-2021, mondelinge mededeling Staatsbosbeheer) waardoor geconcludeerd kan worden dat de burcht momenteel niet meer in gebruik is. Deze informatie is verkregen via Staatsbosbeheer met afstemming van de dassenwerkgroep in de regio. Het is dan ook te verwachten dat het om een bijburcht of vluchtpijp gaat en niet om een hoofdburcht.

2.2 Effectbepaling

Verstoring

Het bosje met de dassenburcht blijft intact, waardoor geen sprake is van directe aantasting van de burcht door verwijdering of vernietiging. Wel neemt menselijke activiteit in de directe nabijheid toe waardoor kans is op verstoring. Zolang de das aanwezig is in de burcht (met name overdag) wordt deze niet snel verstoord. Verstoring vindt echter wel plaats bij menselijke activiteiten tijdens de nachtelijke uren of in de schemer. Het zwaartepunt van de activiteit zal overdag zijn, het is echter niet uit te sluiten dat ook activiteit in de schemer en in de nachtelijke uren plaatsvindt (met name in de winterperiode). De afstand van de keerlus tot de dassenburcht is ca. 40m. Voor de das wordt een afstand van 50m aangehouden (2012, RVO Soortenstandaard) waaronder de soort verstoring kan ondervinden. De bijburcht / vluchtpijpen worden voornamelijk gebruikt tijdens de teelt van mais. Na de oogst zullen de aanwezige dassen weer terugkeren naar de hoofdburcht op een aanzienlijke afstand (> 4 km).

Foerageergebied

Dat de burcht ten tijde van het opstellen van deze notitie (december 2021) niet meer in gebruik is, terwijl dit in oktober (tot vlak na de maisoogst) nog wel het geval was, duidt erop dat de aanwezige dassen hier voornamelijk foerageren op het aangrenzende maisveld. Agrarisch grasland, zoals binnen het plangebied aanwezig is, kan normaliter ook als foerageergebied worden bestempeld, maar grasland wordt niet jaarrond gebruikt door de aanwezige dassen want hier ligt de nadruk op het maïsland (buiten het plangebied). De voeding door maïskolven stimuleert de vetgroei bij de dieren die nodig is om goed door de winter heen te komen.

In de omgeving komt agrarisch grasland in ruime mate voor, waardoor voldoende areaal aan grasland binnen een straal van 1,5 tot 12 km van het plangebied aanwezig blijft. Hierdoor hebben de dassen voldoende alternatief in de omgeving en maakt het grasland binnen de begrenzing van het plangebied geen onderdeel uit van essentieel leefgebied.

Samenvatting

De aanwezige holen maken onderdeel uit van een bijburcht of zijn vluchtpijpen aan de rand van het leefgebied. De bijburcht / vluchtpijpen gaan niet verloren door de nieuwe ontwikkeling en blijven beschikbaar. Het foerageergebied nabij het plangebied bestaat uit het aanwezige maïsland, wat volledig intact blijft. Echter is verstoring niet volledig uit te sluiten als geen mitigerende maatregelen worden getroffen.

2.3 Mitigerende maatregelen

Het areaal aan foerageergebied, in de vorm van agrarisch grasland, dat verloren gaat blijkt in de toetsing niet essentieel, aangezien de burchten op grotere afstand aanwezig zijn en voldoende alternatief grasland in de omgeving aanwezig is. Mogelijk negatieve effecten op de das kunnen ontstaan door verstoring door het nieuwe gebruik van het plangebied als industrieterrein.

Om verstoring van de dassenburcht uit te kunnen sluiten zijn mitigerende maatregelen nodig. Deze mitigerende maatregelen kunnen de verstoring, die ontstaat door de kerende vrachtwagens en menselijke activiteit, verminderen. Hieronder volgt een opsomming de benodigde mitigerende maatregelen om verstoring te voorkomen:

- Dit deel van het industrieterrein zoveel mogelijk betreden tussen zonsopkomst en zonsondergang;
- Tussen het plangebied en de aanwezige dassenburcht ruigte/boschages (bijvoorbeeld sleedoorn) aanbrengen;
- Voorkomen dat verlichting van het industrieterrein kan uitstralen naar het bosje met dassenburcht;
- Geen toename van betreding van het bosje door mensen.

3 Conclusie

De mogelijk effecten op de dassen in het bosje ten zuiden van het plangebied zijn in twee categorieën te verdelen: Verstoring en verlies aan foerageergebied.

Door het treffen van voldoende mitigerende maatregelen kan de verstoring tot een minimum worden beperkt. Doordat gebleken is dat de bijburcht uitsluitend in gebruik is tijdens de maisteelt in de nazomer zal weinig negatief effect optreden als mitigerende maatregelen worden getroffen. Mogelijke mitigerende maatregelen staan vermeld in hoofdstuk 2.3.

Door de werkzaamheden verdwijnt agrarisch grasland, dat mogelijk dient als foerageergebied van de aanwezige dassen. Doordat de bijburcht en of vluchtpijpen uitsluitend worden gebruikt tijdens het foerageren op de aanwezige maisakkers en er voldoende alternatief grasland in de omgeving beschikbaar blijft is het aannemelijk dat het grasland binnen het plangebied geen onderdeel uitmaakt van essentieel leefgebied voor de soort. Andere (hoofd) dassenburchten in de regio bevinden zich op behoorlijke afstand tot het plangebied (>4km).